

Братя Грим

Жабокът-цар или
Железният Хайнрих

В старо време, когато желанията още се сбъдвали, живял един цар, който имал няколко дъщери и всички до една били хубави. Но най-малката била толкова хубава, че дори слънцето, видяло толкова хубост по света, се удивявало, колчем озаряло лицето ѝ.

Близко до царския дворец се разстинала голяма тъмна гора и в гората, под една стара липа, имало кладенец. Когато денят бил много горещ, царкинята отивала в гората и сядала на зида на хладния кладенец. Ако пък я обхванела досада, вземала една златна топка, хвърляла я във въздуха и пак я улавяла, и тази топка била най-любимата ѝ играчка.

Не щеш ли, веднъж златната топка не паднала в протегнатите нагоре ръчици на царкинята, ами тупнала на земята, отскочила и паднала право във водата. Царкинята я проследила с очи, но топката изчезвала, а кладенецът бил толкова дълбок, че не се виждало дъното му. Тя заплакала и плачела все по-силно и по-силно и не можела да се успокои.

Но както плачела, някой ѝ викнал:

– Какво ти е, царска дъще? Ридаеш така, че ще покъртиш и камък.

Тя погледнала наоколо да види откъде иде гласът и зърнала един жабок, подал дебелия си грозен глава над водата.

– А, ти ли си, стари мокро? – рекла тя. – Плача за златната си топка, дето ми падна в кладенеца.

– Хайде, не плачи! – отвърнал жабокът. – Аз бих ти помогнал, но какво ще ми дадеш, ако ти донеса играчката?

– Каквото искаш, драги жабоко – викнала тя. – Роклята, бисерите, скъпоценните камъни, дори златната корона, която е на главата ми. Жабокът рекъл:

– Не ми трябват роклята, бисерите, скъпоценните камъни и златната корона. Но ако склониш да ме обикнеш, ако ме приемеш за другар в твоите игри, ако ми разрешиш да седам на масата до тебе, да ям от твоята златна чинийка, да пия от твоята чашка, да спя в твоето креватче, ако ми обещаващ всичко това, аз ще сляза в кладенеца и ще ти донеса златната топка.

– О, да – рекла тя, – обещавам ти всичко, каквото искаш, стига само да ми донесеш топката.

Но си помислила: „Виж го какво дърдори глупавият жабок! Неговото място е във водата, при другите жаби, и работата му е да кряка, а не да бъде другар на човек.“

Като чул обещанието, жабокът гмурнал глава във водата, спуснал се надолу и след малко отново изплавал горе – носел топката в устата си и я сложил на тревата.

Царкинята много се зарадвала, като видяла пак хубавата си топка, дигнала я и се завтекла назад към двореца.

– Чакай, чакай – викнал жабокът, – вземи ме със себе си, аз не мога да тичам като тебе!

Но напусто квакал подире ѝ, колкото му глас държал. Тя не го слушала, прибрала се бързо-бързо у дома си, забравила скоро клетия жабок и той трябвало отново да слезе в кладенеца.

На другия ден, като седнала с царя и всички придворни на трапезата и почнала да яде от златната си чинийка – пляс-плюс, пляс-плюс, – някой зашляпал по мраморната стълба, стигнал горе, похлопал на вратата и викнал:

– Най-малка царска дъще, отвори ми!

Изгичала тя да види кой е вън, но като отворила, видяла жабока. Затворила бързо вратата и се върнала на трапезата, но цялата треперела от страх.

Видял царят, че е разтревожена, и я попитал:

– Защо толкова се изплаши, чедо? Да не е дошъл някой великан да те грабне?

– Не – отвърнала тя, – не е великан, а мръсен жабок.

– Какво иска този жабок от тебе?

– Ох, мили татко, като бях вчера в гората и играех край кладенеца, златната ми топка падна във водата. Разплаках се и плачех, без да мога да спра, и тогава този жабок я извади от кладенеца и ми я донесе. Но тъй като много настояваше, обещах му да го взема за другар в игрите си, без да помисля, че може да живее вън от водата. Стои сега отвън и иска да влезе при мене.

Похлопало се втори път и се чуло:

– Хайде, малка царска дъще, отвори, пусни ме в къщи! Та забрави ли, че вчера твойта топка аз намерих и че ти ми дума даде там, до кладенеца хладен? Хайде, малка царска дъще, отвори, пусни ме в къщи!

Тогава царят рекъл:

– Каквото си обещава, трябва да го изпълниш. Иди и отвори на жабока!

Отишла царкинята и отворила вратата. Жабокът с един скок влязъл, тръгнал по петите ѝ и спрял до нейния стол. Почакал малко, и викнал:

– Дигни ме да седна до тебе!

Тя се двоумяла, но накрая царят ѝ заповядал да изпълни желанието на жабока.

Като се намерил на стола, жабокът поискал да се качи на масата и

пак ѝ рекъл:

– Бутни златната си чинийка към мене, та да ядем заедно!

Направила тя и това, но се виждало, че го прави без желание. Усладила се гозбата на жабока и той си хапнал добре, а царкинята едва преглъщала. Накрая жабокът рекъл:

– Ядох до насита и се уморих. Занеси ме сега в стаята си. Оправи коприненото креватче, та да си легнем.

Разплакала се царкинята, защото я било страх от студения жабок. Тя не смеела да го докосне, а той искал да спи в нейното хубаво чисто легло. Но царят се разгневил и рекъл:

– Не бива да презираш онзи, който ти е помогнал в беда.

Нямало що, уловила го тя с два пръста, занесла го в стаята си и го оставила в един ъгъл. Но щом се мушнала в леглото, той допъзлял и рекъл:

– Уморен съм и искам да спя удобно като тебе. Ако не ме дигнеш, ще те обадя на баща ти.

Тогава тя ужасно се разсърдила, хванала го и с всички сили го запратила в стената.

Най-сетне ще ме оставиш на мира, отвратителен жабоко!

Но като паднал на пода, жабокът се превърнал в царски син с хубави и весели очи.

Сега по волята на нейния баща той ѝ станал мил другар и съпруг. Разказал ѝ, че бил омагьосан от зла вещица и само тя, най-малката царска дъщеря, могла да го избави от кладенеца. Скоро си легнали, понеже на другия ден щели да заминат заедно за неговото царство.

На заранта, щом слънцето се събудило, пред двореца спряла каляска, в която били впрегнати осем бели коня с бели пера от камилска птица на главата и със златни синджири отстриани; а отзад на каляската стоел прав прислужникът на младия цар, верният Хайнрих.

Когато господарят му бил превърнат в жабок, такава голяма мъка обзела верния Хайнрих, че той накарал да стегнат с три железни обръча сърцето му, за да не се пръсне от скръб и жалост. Сега каляската трябвало да заведе младия цар в царството му.

Верният Хайнрих помогнал на двамата да се качат, изправил се отзад на каляската и сърцето му преливало от радост, че господарят вече е избавен от магията.

Като изминали малко от пътя, царският син чул силен пукот отзад, като че се строшило нещо. Обърнал се и викнал:

– Изпуска, Хайнрих, нещо става, каляската ти не е здрава.

А верният Хайнрих отвърнал:

– Не, падна обръч от сърцето, от моето сърце, което усещаше се много зле

и чезнеше от жал, докле вий в оня кладенец дълбок живеехте като жабок.

Изпукало втори и трети път и царският син все мислел, че става нещо с каляската, а то били железните обръчи, които се пукали и падали от сърцето на верния Хайнрих поради радостта, че господарят му се избавил от магията и бил честит.

КРАЙ

Brüder Grimm
Der Froschkönig oder der eiserne Heinrich

Източник: <http://bezmonitor.com>

Сканиране и разпознаване: Виктор, 2003

Публикация: Най-хубавите приказки на Братя Грим, издателство „Отечество“, София,
1996

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2301>]